

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
KLAIPĖDOS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Birutės g. 16, LT-91204 Klaipėda, tel. (8 46) 46 6466, faks. 8 7066 2000, el.p. klaipedos.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB „Magma“ gjmagma@gmail.com. Šilalės rajono savivaldybės administracijai Tauragės visuomenės sveikatos centrui Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės teritoriniam padaliniiui Tauragės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Šilalės priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai	2014-11-05 [2014-10-02 Nr. (15.3)-A4- 6877 Nr. 290
--	--

ATRANKOS IŠVADA

dėl Šilalės rajono Rauško ežero sapropelio gavybos poveikio aplinkai vertinimo

1. Informacijos pateikėjas: UAB „GJ Magma“, Vaidevučio g. 18, LT-08402, Vilnius, Lietuva, įmonės kodas 121428749, leidimo tirti žemės gelmes Nr. 82, tel. 8-5-2318178, faks. 8-5-2784455, el-paštas gjmagma@gmail.com.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: UAB „Atostogų parkas“, adresas: A.Jucio g. 4-55, Plungė, LT – 90145, įmonės kodas 301608930, tel. 8-687-31770, faks. 8 46 212714, el. paštas: ricardas@atostoguparkas.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Šilalės rajono Rauško ežero sapropelio gavyba.

Atranka dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.4 punktu, (Žin., 2005, Nr.84-3105; 2008, Nr. 81-3167; 2010, Nr. 54-2647; 2011, Nr. 77-3720) mineralinių ar organinių medžiagų gavyba iš jūrų, ežerų ar upių dugno.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Rauško ežeras yra Šilalės rajono pietrytinėje dalyje, Šilalės kaimiškoje seniūnijoje, Rugienių kaime, apie 7,8 km į pietvakarius nuo Šilalės bažnyčios, apie 9,5 km į šiaurės vakarus nuo Pagramančio miestelio centro, apie 6,3 km į pietryčius nuo Pajūrio miestelio, 4,1 km į pietryčius nuo Jucaičių kaimo. Greta Rauško ežero sapropelio telkinio nėra nei vienos gyvenamos sodybos. Arčiausiai esančios sodybos yra 1,9 km į pietryčius, už miško, Gedėliškės kaime. Šiuo metu Rauško ežeras yra labai uždumblėjęs (susiformavo storas sapropelio sluoksnis). Vidutinis vandens sluoksnis sudaro vos 0,9 m. Artimiausia saugoma teritorija yra Pagramančio regioninis parkas, nutolęs 2,5 km į pietryčius. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija svarbi buveinių apsaugai yra Pagramančio regioninis parkas (atstumas tas pats). Artimiausia „Natura 2000“ teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Visbarų žuvininkystės tvenkiniai, nutolę 7,4 km į pietvakarius. Kitos saugomos teritorijos nutolusios didesniais atstumais. Sapropelio gavyba bus vykdoma tik ežero akvatorijoje, niekaip neįtakojant siauros pelkingos apyežerio juostos ar juo labiau greta esančių miškų. Telkinio teritorijoje ir artimoje aplinkoje nėra žinoma jokių istorinių, kultūrinių arba archeologinių vertybių. Artimiausia kultūros paveldo vertybė yra Pailgočio kapinynas, nutolęs 4,1 km į pietryčius (unikalus objekto kodas kultūros vertybių registre 16267). Aplinkos monitoringas šioje vietovėje nebuvo vykdomas ir neplanuojamas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-360 sanitarinė apsaugos zona aplink karjerus nebeišskiriama. Objektas yra kaimiškoje neurbanizuotoje vietovėje, kur sodybos išsidėsčiusios retai. Plotas patenka į du žemės sklypus (žemės sklypų kadastriniai. Nr. 8730/0005:220, 8730/0005:298, paskirtis – žemės ūkio), kurių savininkai suinteresuoti sapropelio gavyba ir

pritarė geologinės žvalgybos darbams. Ežeras užima 4,20 ha plotą, ir yra sekus gylis apie 1,0 m. Ežero krantai pelkėti, o vandens kontaktas su sausuma kiek ryškesnis tik rytinėje ežero dalyje. Sapropelio sluoksnio paviršius ežere aptinkamas nuo 0,6 iki 1,6 m gylio. Šiame telkinyje Lietuvos geologijos tarnybos direktorius 2013 m. gruodžio mėn. 10 d. įsakymu Nr. 1-183 patvirtino 192 tūkst. m³ naudingųjų išteklių. Planuojamas naudoti plotas apims 4,07 ha. Iš ežero šiaurės vakarinės pusės išteka ištiesintos vagos Juodšakos upelis. Melioruojant pelkę, upelio ištakos sujungtos su ežeru. Pietrytinėje ežero pusėje pelkėje iškastas trumpas melioracijos griovys nuvestas įtekantis į ežerą. Apie 200 m atstumu nuo ežero pietrytinio kranto teka ištiesintos vagos Žiuržmočio upelis. Ežerą supa siaura apyežerės pelkė, kuri vakarų ir šiaurės kryptimis išsiplėčia iki 50 m. Vandens lygis ežere yra 92,81 m NN.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

UAB „Atostogų parkas“ planuoja užsiimti sapropelio gavyba, kuris bus naudojamas balneologijos tikslams ir kosmetikai. Metinis iškasimas sudarys iki 5 tūkst. m³. Sapropelis bus naudojamas sveikatinimo tikslais. Sapropelį išgauti planuojama ištisus metus. Visi ištekliai, pagal planuojamas kasybos apimtis bus kasami apie 40 metų. Tiksliau tai bus apskaičiuota, rengiant telkinio naudojimo planą.

Numatomos technologijos ir pajėgumai. Sapropelio eksploatavimo sąlygos: mažas vandens gylis, sapropelio klodo dugnas pasiekiamas siurbliu, kuris dirbs pritaisytas ant pantomo. Siurbiant sapropelį ežero vanduo drumsis tikrai aplink darbinį siurblio antgalį. Siurblio vamzdžio antgalis bus panardintas apatinėje naudingojo klodo dalyje ir visą laiką iš viršaus bus padengtas sapropelio sluoksniu. Vienu siurbimu iš ežero bus paimama ne daugiau kaip 10 m³ sapropelio, kol bus pripildyti visi IBC tipo konteineriai. Nuo siurblio iki konteinerių sapropelis bus pumpuojamas per lanksčią žarną. Vandens telkiniuose leistinas vandens drumstumas trumpuoju laikotarpiu gali pasiekti 50 NTU (Nephelometric Turbidity Units), o 10 dienų vidurkis neturi viršyti 25 NTU. Darbas truks tik iki 1 val. Po to seks 23 valandų paros ramybės būklė, kurios metu visa suspenduota medžiaga spės nusėsti ir vanduo vėl nuskaidrės. Ežere dirbs vienas siurblys, vidutiniškai pagal skaičiavimus 36,1 min., per dieną. Pagal darbo našumą iš viso 17,4 pamainų per metus. Ežero pakrantėje bus laikomas plaukiojantis pantomas. Ant kurio kaskart bus atvežamas ir pritašomas dumblo siurblys. Technika kuru bus užpildoma dar technikos kieme. Tikslios sapropelio gavybos apimtys bus apskaičiuotos naudojimo plano rengimo metu. Sapropelis supiltas į konteinerius, iš ežero prieigų bus išvežamas didelės keliamosios galios sunkvežimiu, kuris manipulatoriaus pagalba pats galės pasikrauti. Metinė išvežimo apimtis sudarys iki 5 tūkst. m³. Esant tokioms gavybos apimtims, per pamainą bus padaromi apie 2 – 3 reisai. Sapropelis pradžioje bus išvežamas vietinės reikšmės (II – IIIv kategorijos) žvyrkeliu, o nuo Gedėliškės kaimo sunkvežimiai judės rajoniniu (V kategorijos) žvyrkeliu. Nuo Jucaičių kaimo sunkvežimiai važiuos asfaltuotais plentais. Visas transportavimo atstumas sudarys per 120 km, iki sveikatingumo centro, esančio Žibininkų kaime, Kretingos rajone. Prisijungimas prie inžinerinės infrastruktūros neplanuojamas. Bus pagerintas privažiavimo kelias prie ežero. Bus naudojamas tikrai dumblo siurblys bei sapropelio atvažiuosiantis išsivežti sunkvežimis. Baigus sapropelio eksploatavimo darbus, ežero vandens tūris padidės daugiau nei šešis kartus, gyliai sieks iki 10 – 10,5 m, ežeras bus pritaikytas rekreacijai. Triukšmo sklidimas aplinkoje apskaičiuotas pagal Lietuvos standartą LST ISO 9613-2:2004 EN. Pagal atliktus skaičiavimus mechanizmų skleidžiamas triukšmas dienos metu nuo 6 val. ryto iki 18 val. vakaro, nuo dumblo siurblio už – 11 m, sunkvežimio už – 20 m, neviršys higienos normos HN 33:2011 „Akustinis triukšmas“ Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reikalavimų. Išgaunant patį sapropelį, papildomai vanduo nebus siurbiamas. Siurbimo vamzdis tiesiai bus leidžiamas į sapropelio klodą, kuris natūraliai turi 90 % drėgmės. Imant bendrą metinį kritulių balansą visame 72 ha baseino plote, bendras 200 mm kritulių kiekio perviršis sudarytų per 144 tūkst. m³. Šio kiekio pilnai užteks kompensuoti išsiurbtam sapropelio tūriui. Šiltuoju metų sezonu, per 7 mėnesius bus išgauta per 2900 m³ sapropelio. Skaičiuojama, kad 72 ha ežero vandens surinkimo baseine pasiskirstys, visas 2900 m³ vandens kiekis, kuris užpildys išsiurbtą sapropelį. Nukritus vandens lygiui ežere atitinkamai padidės gruntinio vandens prietaka iš pelkės, kompensuodama vandens lygio pažemėjimą paros bėgyje.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas.

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Planuojama ūkinė veikla turi atitikti Šilalės rajono bendrojo plano sprendinius kurių pakeitimai rengiami Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2008-03-27 sprendimu Nr. T1-107;

6.2. Nepažeisti ežerui nustatytos apsaugos juostos reikalavimų;

6.3. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše (Žin., 2005, Nr.93-3472, 2010, Nr. 2-81, 2011, Nr. 108-5122) nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsiant turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdam laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Saprokelio gavyba bus vykdoma tik ežero akvatorijoje, niekaip neįtakojant siauros pelkingos apyežerio juostos ir greta esančių miškų;

7.2. Naudingųjų iškasenų gavyba nebus vykdoma paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostoje, kasybos mechanizmų poveikis vandens gyvūnijai esminės įtakos nepadarys;

7.3. Numatomos įgyvendinti šios poveikio aplinkai mažinimo ir aplinkos kokybės gerinimo priemonės:

- neintensyvi gavyba – tiksliai 40 min. per parą įgalins sumažinti technogeninį poveikį aplinkai dėl triukšmo, oro taršos, vandens drumstumo bei palaikyti stabilų ežero vandens lygį;

- gavybos apribojimas ežero akvatorija, nepažeidžiant pakrantės augalijos juostos ir krantų, išsaugos žuvų nerštavietes ir ežero aplinkos sausumos augaliją bei kraštovaizdį;

- ežero apsaugos zonoje ir juostoje jokie pastovūs darbai nenumatomi;

- parinktas sapropelio išgavimo būdas dumblo siurbliu nuo plaukiojančio pantono, vienu kartu išsiurbiant iki 10 m³, išlaikys vandens drumstumą ne didesnę kaip 10-25 NTU;

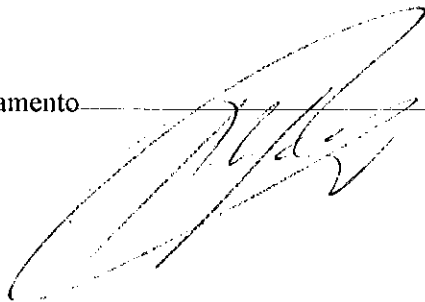
- sapropelio gavybai nenumatoma statyti jokios gamybinės bazės ar kitų įrenginių. Gavybos apimtys bus labai nedidelės, iki 5 tūkst. m³ per metus.

8. Priimta atrankos išvada:

UAB „Atostogų parkas“ planuojamai ūkinei veiklai – Šilalės rajono Rauško ežero sapropelio gavybai, Rugienių kaime, Šilalės kaimiškoje seniūnijoje, Šilalės rajone – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Klaipėdos skyriui, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Klaipėdos skyriaus vedėjas

Mindaugas Vaišvila

